

Näin syntyy Ulkopolitiikka

Yhteistyötä, hiljaisia signaaleja ja
sinnikästä editointia

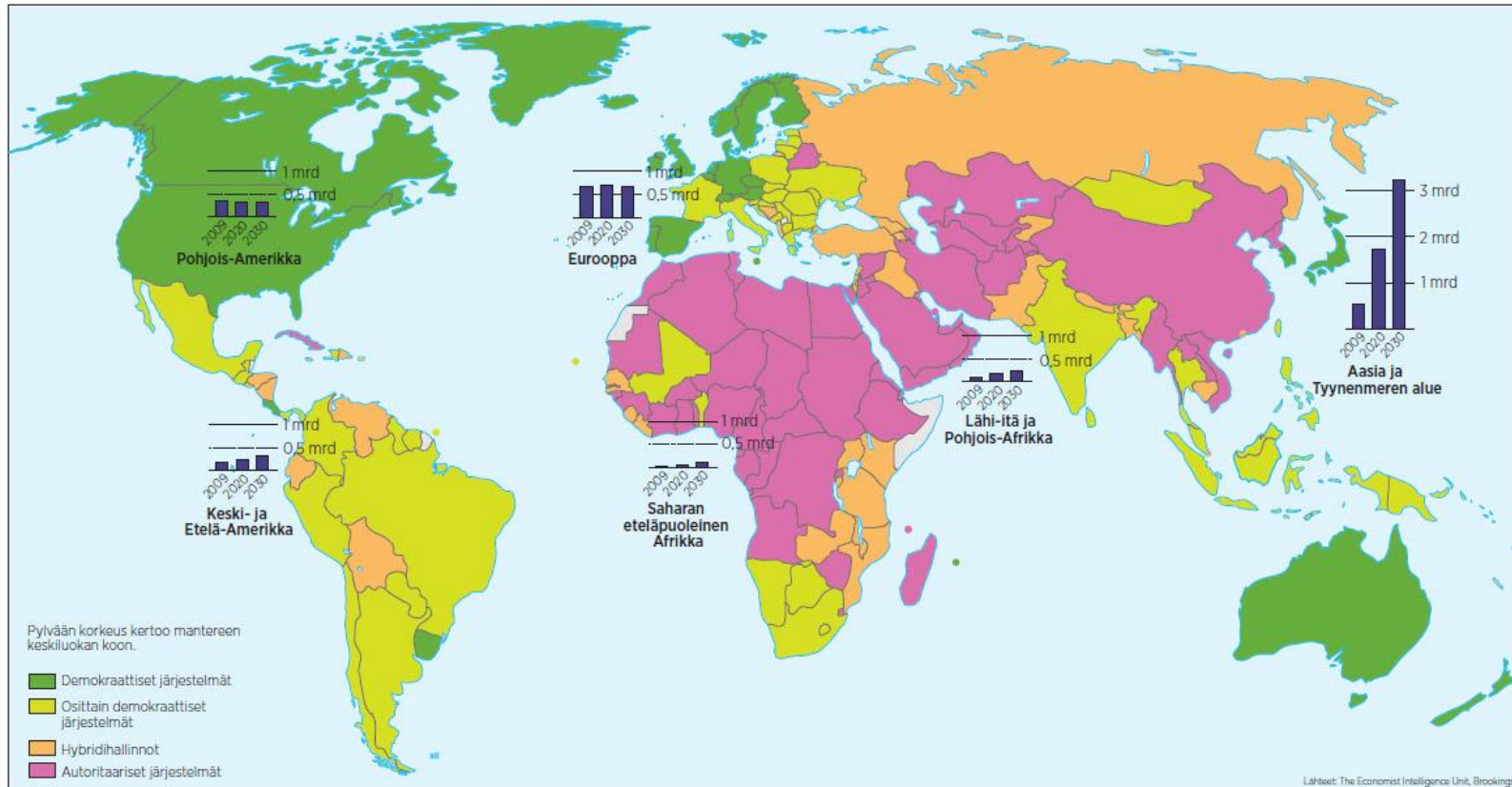

- Ulkopoliitiikka on sitoutumaton kansainvälisiin suhteisiin erikoistunut aikakauslehti.
- Lehteä julkaisee Ulkopoliittinen instituutti, joka on eduskunnan alainen tutkimuslaitos. Lehden on perustanut Paasikivi-seura vuonna 1961.
- Lehti voitti Vuoden laatulehti 2012 -kilpailun ja vuoden 2014 Edit-aikakauslehtikilpailun (ammatti- ja järjestölehtien sarjan).

Mitä julkaistaan?

- Lehden tehtävä on *syventää* kansainvälisestä politiikasta, taloudesta ja ilmiöistä käytävää keskustelua Suomessa.
- Lehti ilmestyy neljästi vuodessa.
 - Lehti ei voi olla jälkijunassa, sen on katsottava aiheissaan eteenpäin → On siis tehtävä selkeitä rajauksia: usein on sanottava *ei kiitos* kiinnostavillekin historia-aiheille.
 - Lehden on mentävä aiheisiin tarpeeksi syvälle ja tehtävä se mahdollisimman havainnollisesti. Luotamme hyvään tekstiin, mutta panostamme myös visualisointiin (kuvitus, kartat, grafiikka).

Missä keskiluokka on 2030?

Keskiluokan kulutus jakautuu uudelleen

Vuonna 2009

Saharan eteläpuoleinen Afrikka 1 %
Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka 4 %
Keski- ja Etelä-Amerikka 7 %
Aasia ja Tyynenmeren alue 23 %
Pohjois-Amerikka 26 %
Eurooppa 38 %

Yhteensä 21 278 miljardia dollaria (ostovoimakorjattu)

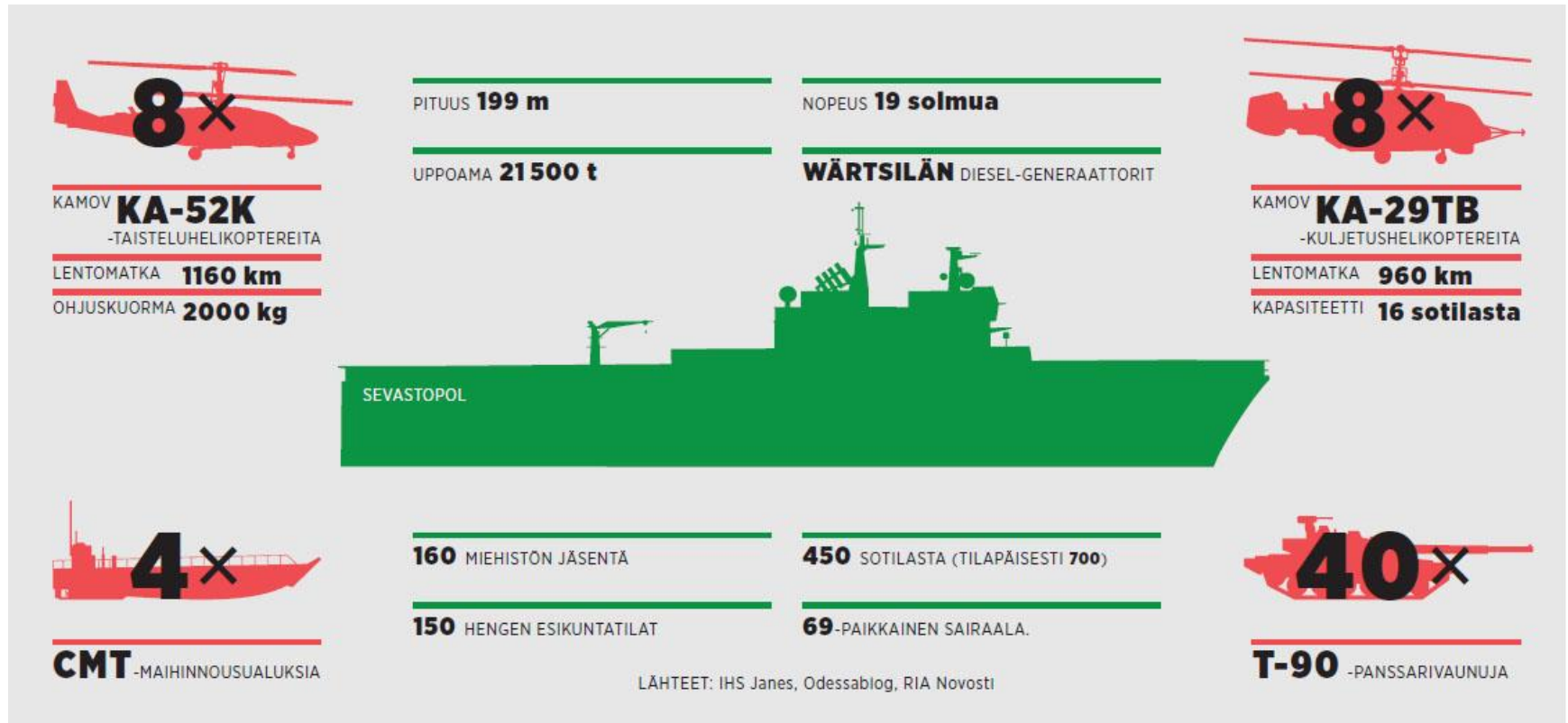
Vuonna 2030

Saharan eteläpuoleinen Afrikka 1 %
Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka 4 %
Keski- ja Etelä-Amerikka 6 %
Aasia ja Tyynenmeren alue 59 %
Pohjois-Amerikka 10 %
Eurooppa 20 %

Yhteensä 55 680 miljardia dollaria (ostovoimakorjattu)

Tilastot, luvut ja muutokset on helpompi hahmottaa visuaalisesti. Keskiluokka-teeman varsinaisissa jutuissa voitiin keskittyä keskiluokan kertomuksiin eri puolilta maailmaa sekä analyysiin : miten keskiluokan kasvu muuttaa maailmaa?

Aseistaako Ranska Venäjää?

Tältä näyttää Ranskan Venäjälle rakentama helikopterien tukialus Sevastopol. Jutussa keskityttiin siihen, mihin Venäjä voisi alusta käyttää.

Ketkä tekevät?

- 1 Päätoiminen **toimitussihteeri**
 - 0,7 **Toimituspäällikköä** (25 h/vko)
 - 0,1 **Päätoimittajaa** (työskentelee Ulkopoliittisen instituutin johtajana)
 - 0,3 **Julkaisutoimittajaa** (hoitaa myös instituutin julkaisut)
-
- ∞ Kuvitus taitto, grafiikat ja osa teksteistä ostetaan **freetyönä**.
 - ∞ Ulkopoliittisen instituutin **tutkijat** ovat lehden tärkeimpiä taustajoukkoja.
 - ∞ Lisäksi lehden toimitusneuvosto kokoontuu pari kertaa vuodessa lounaalle.

Artikkeleille yritetään löytää aina parhaat mahdolliset kirjoittajat...

Ne, joilla on rahaa

Shanghailainen Karen Gao lomailee ulkomailla silloin kun haluaa, ja haaveilee kahdesta puolueesta.

Kiinassa keskiluokka on hankala käsite, toteaa shanghailainen kaupan alan ammattilainen Karen Gao.

"Yleensä me määrittelemme itsemme niihin, joilla on rahaa, tai niihin, joilla ei ole."

Gao kuuluu edelliseen ryhmään. Hänellä on alempi korkeakoulututkinto kansainvälisestä liiketoiminnasta, ja hän työskentelee sisäanoitajana eurooppalaisessa yrityksessä. Vuotuinen bruttoansio kipuaa noin 120000 yuaniin eli 14000 euroon. Lisäansioita Gao hankkii pienellä osto- ja myyntibisneksellä ystäviensä kanssa.

Keskipalkka Shanghaissa on noin 4000 yuania kuukaudessa. Kaikista kiinalaisista 16 prosenttia elää alle 1,25 dollarilla päivässä.

Gaolle keskiluokkainen elämä merkitsee ennen kaikkea turvallisuutta. Tulevaisuudesta ei tarvitse kantaa jatkuvaa huolta, ja joskus voi vähän hurvitellakin.

"Pystyn elämään niin kuin haluan. Voin matkustaa lyhyille lomamatkoille ulkomaille tai muihin Kiinan kaupunkeihin. Voin syödä hyvässä ravintolassa aika ajoin, en kuitenkaan joka päivä. Ja jos löydän kauniin vaateen, en katso ensiksi hintaa vaan tyyliä."

Gao asuu Shanghaissa yhdessä vanhempiensa ja veljensä sekä kahden sis-

konsa kanssa. Perhe muutti Gaon perässä suurkaupunkiin Hubein maakunnasta muutama vuosi sitten, kun Gaon tulot ja elintaso vakiintuivat.

"Aiemmin vanhempani asuivat pienessä kylässä ilman mukavuuksia, ei lämmitystä talvella eikä ilmastointia keuhalla", Gao sanoo.

"En saa äänestää"

Nyt perhe asuu Shanghain laidalla, ja kotiin kuuluvat lämmityksen ja veden lisäksi esimerkiksi kolme kannettavaa tietokonetta ja internetyhteys, kännykät, mikroaaltouuni sekä skootteri. Auton Gao aikoo ostaa tänä keväänä, sillä julkista liikennettä on hankala käyttää.

"Ennen auto oli ylläilyä, mutta nykyisin tavallinen elämä Shanghaissa käy vaikeaksi ilman autoa."

Talouden ruokamenoihin kuluu Gaon kuukausipalkasta noin 1500 yuania, asumiskustannuksiin noin 3000. Palkasta jää noin puolet muuhun kuin pakollisiin menoihin.

Vapaa-aika Shanghaissa kuluu yleensä ystävien kanssa kahvitellen ja shoppaillen. Lomalle Gao suunnittelee tänä vuonna matkustavansa ainakin Malesiaan. Myös Japaniin pitäisi päästä, mieluiten jo keväällä, kun kirsikkapuut kukkivat.

"Työn puolesta matkustan tänä vuonna Eurooppaan. En ole vielä päättänyt, mitä kaupunkeja haluaisin siellä nähdä."

Uutisia Gao sanoo seuraavansa sekä televisiosta että internetistä. "Kun katson CCTV:n iltaseitsemän uutisia, tunnen ylpeyttä maastani. Maanviljelijät rikastuvat, ja johtajamme tekevät töitä maamme hyväksi. Kiina on harmonian yhteiskunta."

Sen sijaan Gao sanoo olevansa huolissaan Kiinan talouden ja teollisuuden tulevaisuudesta etenkin Euroopan taluskriisin vuoksi. Kiinan kasvu hiipui viime vuonna noin yhdeksään prosenttiin edellisvuoden yli kymmenestä prosentista. Tänä vuonna kasvun ennustetaan hidastuvan edelleen.

Kiinan nyky politiikasta Gao kieltää olevansa kiinnostunut. Hän kuitenkin sanoo toivovansa, että Kiinassa olisi tulevaisuudessa ainakin kaksi puoluetta. Poliittinen kilpailu tekisi hyvää.

"En ole tyytyväinen kansalaisoikeuksiimme. En pääse koskaan äänestämään."

Lily Liu

Kirjoittaja on Shanghaissa asuva viestintäammattilainen.

KUVA: LILY LIU

...tarvittaessa vaikka Shanghaista

Keskiluokka-teemaan hankittiin eri kontaktien avulla avustaja Kiinasta, Brasiliasta, Keniasta ja Intiasta.

Näin saatiin läsnäoloa maailmalla, vaikka toimituksen matkabudjetti on minimaalinen.

Hiljaiset signaalit, eli mitä seuraavaksi tapahtuu?

- Toimitus panostaa itse paljon teemakokonaisuuksiin (noin 30 sivua lehdessä).
 - Niiden ideat syntyvät monesti seuraamalla ulkomaisia tiedonlähteitä ja keskustelemalla asiantuntijoiden kanssa.
 - Usein kiinnostavat aiheet ovat jo ilmassa, mutta niihin ei ole menty muualla kovin syvälle.
- Yritetään seurata rohkeasti omia ideoita ja välttää tallaamasta muiden tekemiä polkuja.

Esimerkiksi Georgian sodan jälkeen 2008 yksinkertainen kysymys: jos tämä oli mahdollista, mitä voisi tapahtua seuraavaksi? Syntyi kolme skenaariota konfliktialueista.

Edes yksi ennusti Krimin kriisin oikein

Krimin valloitus ennustettiin Ulkopoliitikka-lehden jutussa yli viisi vuotta sitten. Nyt kirjoittajat kertovat, miten Putinille käy.

Saska Saarikoski HS Heidi Piironen HS

Tallenna Jaa artikkeli

Joonas Pörstin mielestä länsimaat ovat sulkeneet silmänsä Venäjän huonolta kehitykseltä.

Suomessa on haluttu ylpeillä itänaapurin tuntemuksella, mutta Ukrainan kriisi ja Krimin miehitys tuntuivat tulleen kaikille yllätyksenä.

Mutta eivät aivan kaikille.

Toimituspäällikkö Joonas Pörsti kirjoitti vuonna 2008 Ulkopoliitikka-lehden analyysin, jossa tapahtumat ennustettiin lähes pienimpiä piirteitä myöten.

"Jos Venäjä ja Ukraina ajautuisivat avoimeen konfliktiin Nato-jäsenyyden tai laivastotukikohtaa koskevan kiistan vuoksi, Krimin niemimaa olisi mahdollinen voimankäytön näyttämö. Osa venäläisistä kommentaattoreista, esimerkiksi englanninkieliseen Moscow Times -lehteen kirjoittava liberaali Georgy Bovt, pitää yhteenoton uhkaa suurena jopa ennen vuotta 2017, jolloin Sevastopolin vuokrasopimus päättyy."

Maaailmassa on niin paljon liikkuvia asiaa, että aika harvoin ennustukset osuvat näin tarkasti kohdalleen. Siksi Pörstin juttu on nyt julkaistu uudelleen Ulkopoliitikka-lehden verkkosivulla.

Artikkelin kirjoittaja Joonas Pörsti, 40, vastaa puhelimeen kotoaan, jossa hän potee flunssaa ja odottaa isäksi tuloa.

Pörsti muistaa jutun hyvin. Hän kieltäytyy kuitenkin kohteliaasti turvallisuuspolitiikan Noora Karman tittelistä.

"Artikkeli syntyi ryhmätyönä. Tärkeänä asiantuntijana oli ukrainalainen tutkija Igor Torbakov, joka toimii nykyään Ruotsissa. Sinun pitää ehdottomasti puhua myös hänen kanssaan."

Ennen sitä täytyy kuitenkin kysyä, oliko artikkeli täysosuma. "Kyllähän siinä onnistuttiin aika hyvin haarukoimaan se laivastotukikohtaan liittyvä riski."

Pörstin mukaan vuoden 2008 analyysissä oli kolme keskeistä tekijää: Krimin venäläisväestö suhtautui kriittisesti ukrainalaisvaltaan, Sevastopolin laivastotukikohdan tulevaisuus oli epävarma, ja Ukraina oli asettunut Georgian puolelle Venäjän ja Georgian konfliktissa.

Sen jälkeen tilanne näytti Venäjän kannalta parantuvan. Venäjän tukema Viktor Janukovyts nousi presidentiksi, ja laivastotukikohdan vuokrasopimusta pidennettiin.

Kun Janukovyts vielä hylkäsi EU:n kanssa neuvotellun lähentymissopimuksen, kehitys näytti kulkevan Venäjän kannalta hyvään suuntaan.

Sitten asiat saivat Venäjälle ikävän käänteen: kansan suurmielensoitukset pakottivat presidentin sivuun, ja vallan otti länsimielinen hallitus.

"Kun Venäjä menetti tilanteen kontrollin, he päättivät iskeä", Pörsti sanoo.

Pörstin mukaan länsimaat ovat sulkeneet silmänsä Venäjän huonolta kehitykseltä, koska ei ole halunnut haitata kaupankäyntiä.

"Kansainvälisten suhteiden analyysiä näyttää liian usein ohjaavan toiveajattelu. Ei nähdä sitä, mitä todella tapahtuu, vaan nähdään se, mitä halutaan nähdä."

Pörsti arvelee, että Venäjä voi hyvinkin tyytyä tällä erää Krimiin, kuten se vuonna 2008 tyytyi Abhasiaan ja Etelä-Ossetiaan. Sen ei pitäisi kuitenkaan hämätä enää ketään.

"Krimin opetusta ei pidä unohtaa samalla tavalla kuin länsi unohti Georgian sodan. Historia opettaa, että kansainvälisessä politiikassa tällainen uhkailu on vain pakko panna kuriin."

Igor Torbakov vastaa puhelimeen Uppsalan yliopistossa, jossa hän toimii Venäjän ja Euraasian keskuksen vanhempana tutkijana. Ukrainan Harkovassa syntynyt ja Moskovan yliopistosta tohtoriksi valmistunut 55-vuotias historioitsija tuntee hyvin konfliktin molemmat osapuolet.

Hänen mielestään Putinin hyökkäävän käytöksen takana on kauhu.

"Putinin selkärangassa kulkivat varmasti kylmät väreet, kun hän näki Janukovytsin pakenevan helikopterilla keskellä yötä. Se mikä näyttää nyt

Ajattelemme yhdessä

- Parhaat jutut ja koko lehti syntyvät tiimityönä, jossa on useita vaiheita. Ne pitäisi kaikki tehdä yhtä huolellisesti:
 1. Ideointi: näkökulma ja lähteet
 2. Suunnittelu ja tekijöiden ohjeistus toimituksesta, **juttusuunnitelma silti aina tekijältä** (rakenne, lähteet)
 3. Suunnitelman ja tekstien kommentointi, editointi ja tarkistus
 4. Taitto
- **Palautteen anto eri vaiheissa.**

Editoimme sinnikkäästi

- UP:n juttuja saattaa editoida kolme toimittajaa, kukin vuorollaan.
- Pyydämme kirjoittajaa avaamaan kaikki vähänkään epäselvät termit ja kohdat. Teemme paljon kysymyksiä. Lukijaa palvelee, että kaikki on tekstissä ymmärrettävää ja hyvin perusteltu.
- Editointi alkaa jo jutun suunnitteluvaiheessa. Ideoimme mahdollisimman paljon, jotta riittäisi karsittavaa.
- Katsomme jutun rakennetta avoimin silmin: mikä on kiinnostavaa ja missä kohtaa tekstiä se on? Ajattelemme lukijaa enemmän kuin kirjoittajaa (se on kirjoittajankin parhaaksi).

Ja vielä yksi editointikierros ennen painoon lähettämistä.

VÄITÖKSET

Nationalismi kuriin Puhetta Natosta

Matti Jutila: Nationalism Circumscribed. Transnational Governance of Minority Rights in Post-Cold War Europe. Acta Politica 43.

Veikko U. J. Heinenon: Suomen turvallisuuspolitiikan tila. Suomalaisen 2000-luvun alun turvallisuuspoliittisen debatin käsitteanalyttinen tarkastelu. Jyväskylän yliopisto 2011.

Eurooppalaisen vähemmistönsuojelun kehitystä on kylmän sodan jälkeen määrittänyt ajatus aggressiivisesta itäeurooppalaisesta ja hyvän tahitoisesta länsieurooppalaisesta nationalismista, totea Matti Jutila väitöskirjassaan. Itäisen nationalismiin on pitänyt "kesyttää" mantereen turvallisuuden takaamiseksi, ja tästä on löytynyt syy kehittää vähemmistönsuojelunormeja. Ilman huolta turvallisuudesta vähemmistön oikeudet eivät Jutilan mukaan olisi mahtuneet eurooppalaisten instituutioiden agendalle vielä vuosikausiin.

Jutilan tutkimuksen tulos lienee poliittista realismia, eikä käy sitä vastaan väittämään. Teoksen ansiot eivät kuitenkaan ryhjene tämän väitteen käsittelyyn, vaan Jutila erittelee ansio-kaasti eurooppalaista vähemmistönsuojelujärjestelmää.

YK:n ihmisoikeusagendalla keskeisin vähemmistönsuojelulänsiöns on vuonna 1966 hyväksytyn kansalais- ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen artikla 27. Sen mukaan kansallisiin, uskonnollisiin tai kielellisiin vähemmistöihin kuuluvilta ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenen kanssa nauttia omasta kulttuuristaan, tunnustaa ja harjoittaa omaa uskontoaan tai käyttää omaa kieltään.

Kylmän sodan jälkeen Euroopan neuvostossa ryhdyttiin kehittämään myös eurooppalaista vähemmistönsuojelujärjestelmää, jonka kulmakiviä ovat alueellisia tai vähemmistökielisiä koskeva eurooppalainen peruskirja (EN 1992) ja kansallisten vähemmistönsuojelua koskeva puiteyhteyssoinnus (EN 1995).

Jutila on ottanut tutkimuksenaan viitekehyydeksi nationalismin, jolle vähemmistönsuojelun oikeudet ovat haaste: ne kyseenalaistavat valtiotason veriteettia ja valtion sisäistä yhtenäisyyttä. Kirjoittajan mukaan ne ovat kuitenkin tarpeellisia sekä turvallisuus- että oikeudenmukaisuusnäkökulmista.

Ihmisoikeusnäkökulmasta vähemmistönsuojelua tarvitaan myös vähemmistönsuojelun periaatteiden ja omaehtoisien elämäntavan - ihmisyksilön - suojelemiseksi.

Kristiina Kourous

Kirjoittaja on ihmisoikeuslaitoksen pääsihteeri.

Lyhennetty, jota viitataan myöhemmin jatkossa lehdessä.

Pekka Visuri

Kirjoittaja on valtiotieteen tohtori ja senior fellow Aleksanteri-instituutissa.

Mistä Eilen puhuttiin?

Yli 1 400 puhetta 10 kielellä kaikilta mantereilta. Sellainen on Suomen ulkopoliittisen johdon puheiden saldo tällä vuosikymmenellä. Ulkopoliittinen instituutti on koonnut Suomen ulkopoliittikan merkkihenkilöiden puheet kaikille avoimeen Suomen ulkopoliittikan sähköiseen arkistoon. UP-lehti keräsi arkiston Jyviä ja aakaonoita.

Väitöskirjat 2. kappaleesta otettiin valittuina selkeämmiksi?

Eurooppa- ja ulkomaankaup-
paministeri Alexander Stubb
jossitelli puheensa suur-
lähettikokouksessa viime kesänä:
"Euroopan unionin merkitys Suo-
melle on kasvanut talouskriisin ansioista.
Jos eusta ei olisi, se olisi keksitty talous-
kriisin aikana, ja pienet maat olisivat
olleet unionin kaikkein innokkaimpia
perustajia."

Presidentti Tarja Halonen kertoi
Arktinen hysteria -taidenäyttelyn avajai-
sissa 20. elokuuta 2009 tuntemuksistaan
nähtyään saman näyttelyn New Yorkin
modernin taiten museossa:

"Tunsin kuitenkin MoMssa lisäksi
pieniä ujoutta - ihan kuin olisi tullut ylä-
lähetyksi ikkiloissaan - ja myöntein vähän
hämilläni, että kyllä näyttely kotomaista
tuntui."

Puolustusministeri Jyri Häkämies
nautti myrskyn suomalaisesta turval-
lisuuspolitiikasta vesilissään vuoden 2007
puheellaan yhdysvaltalaisessa Center for
Strategic International Studies -tutkimus-
laitoksessa:

"Yleisesti ottaen Suomi on etuo-

keutussa asemassa sijaitessaan yhdes-
sä maailman turvallisimmista kolkista.
Ottan kuitenkin huomioon maantietel-
lisen sijaintimme Suomen tämän päivän
kolme pääasiallista turvallisuushaastetta
ovat Venäjä, Venäjä ja Venäjä."

Ulkomaankauppa- ja kehitysministe-
ri Paula Lehtomäki tiesi jo vuonna 2004
Leaders' Forum -seminaarissa, mistä
2010-luvulla puhutaan:

"Näiden dynaamisten alueiden kil-
pailun puristuksessa on valitettavasti
lähinnä euroalue, joka on rakenteellisen
ongelmien, alhaisen kotimaisen
kysynnän ja yksityisen kulutuksen takia
yhä hitaasti kehittyvä talousalue. Eräs
huoltamusta vähentävä seikka on moni-
en euro maiden kyyryttömyys pitää kiinni
talouskrista, eli vakaus- ja kasvusoopi-
muksen alijäämäärajoitteesta."

Presidentti Tarja Halosen puhui Am-
nesty Internationalin 50-vuotisjuhlassa
28. toukokuuta 2011. Halonen ei main-
ninnut, kehen hän kohdisti kritiikkiä,
mutta todennäköinen kohde oli perus-
suomalaisten kansanedustaja Teuvo
Hakkarainen, joka oli aiemmin touko-

kuussa otsikoissa humaltumisenä takia:
"Sitä on, mitä näyttää, sanottiin
vanhaan aikaan. Varsinkin merkittävässä
yhteiskunnallisessa asemassa tulisi osoit-
taa esiintymisessä hyvää arviointikykyä
ja vastuullisuutta. Huomori ja humala ei-
vät nekään kelpaa kaikkien selitykseksi."

Ulkoministeri Alexander Stubb har-
rasti itseironiaa puheessaan Atlanti-
seurassa 2. huhtikuuta 2009:

"Eräs uutuuksia puheeseen sisäl-
tyy: minulla ei ole kolmea pöytälaia!"

Suomen ulkopoliittikan asiakirja-arkisto ja
kronologia osoitteessa eilen.fi.

Lyhennetty Farpeen mukaan: 1) ja 2)
ULKOPOLITIIKKA 4/2011 69

Tähän UP-lehti
50 vuotta sitten
(sivu 14)

Aina voi parantaa

- Lehden kehittäminen
= *tietoiseksi tulemista*
toimituksen vahvuuksista
ja heikkouksista.
- Pieni lehti voi vahvistua hyvillä
avustajilla ja hyvällä
konseptilla (juttupaikat).
- UP:n lehti uudistus 4/2014:
selkeämpi rakenne, lisää
ihmisiä ja keskustelua.
- UP tasapainoilee kotimaisten
”julkkisten” ja ulkomaisten
koven asiantuntijoiden välillä.

Isoja kysymyksiä:

Miten päästä mukaan ulkopoliittisen keskustelun kiivaaseen sykkeeseen, kun lehti ilmestyy neljästi vuodessa?

Tasapainoilu printin ja sosiaalisen median, kestävän ja hetkellisen välimaastossa.

www.ulkopolitiikka.fi

www.facebook.com/ulkopolitiikka

Kiitos ajastanne!